

Η Φιλική Εταιρεία

Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε επτά χρόνια πριν από την έναρξη της Μεγάλης Επανάστασης του 1821, με σκοπό να συντονίσει τις προσπάθειες των υπόδουλων Ελλήνων για την απελευθέρωσή τους. Η οργάνωση ιδρύθηκε μυστικά στην Οδησό της Ρωσίας, το 1814, από τρεις άσημους εμπόρους, τον Εμμανουήλ Ξάνθο, το Νικόλαο Σκουφά και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ.

Η εποχή του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης ήταν εποχή δόξας για την αρχαία Ελλάδα και κάθε τι ελληνικό.

Οι Έλληνες που ζούσαν στην Δύση τον 18ο αιώνα, συνεπαρμένοι μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, άρχισαν να συνειδητοποιούν πως ανήκαν σε ένα ξεχωριστό και ιδιαίτερο έθνος, το ελληνικό και να συναισθάνονται πως ήταν απόγονοι ενός σπουδαίου λαού, των αρχαίων Ελλήνων.

Επηρεασμένοι από αυτό το κλίμα, συναντήθηκαν το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας τρεις Έλληνες πατριώτες, δύο έμποροι (Νικόλαος Σκουφάς, Εμμανουήλ Ξάνθος) και ένας διανοούμενος (Αθανάσιος Τσακάλωφ) και αποφάσισαν να ιδρύσουν μια μυστική οργάνωση, που θα είχε τελικό σκοπό την απελευθέρωση του ελληνικού γένους.

Η μύηση στην Εταιρεία γινόταν κρυφά και έπαιρνε την μορφή ιεροτελεστίας. Ο υποψήφιος έδινε μυστικόν όρκο ν' αγωνιστεί μέχρι εσχάτων για την απελευθέρωση της πατρίδας.

Οι Φιλικοί για λόγους ασφάλειας δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους και επικοινωνούσαν με συνθηματικές λέξεις και μυστικό αλφάβητο. Μάλιστα, προκειμένου να δίνουν θάρρος στους υποδούλους να συμμετάσχουν στην Εταιρεία, διέδιδαν πως από πίσω κρυβόταν μία μεγάλη και ισχυρή χώρα και άφηναν να εννοηθεί πως η χώρα αυτή ήταν η Ρωσία.

Για να γίνει η δράση τους πιο αποτελεσματική, το 1818 μετέφεραν την έδρα της Εταιρείας στην Κωνσταντινούπολη από όπου, μέσα σε συνθήκες τέλει μυστικότητας, ξεσήκωναν τους υπόδουλους Έλληνες.

Ψάχνοντας για αρχηγό, απευθύνθηκαν στον Ιωάννη Καποδίστρια, υπουργό Εξωτερικών της Ρωσίας, ο οποίος αρνήθηκε θεωρώντας πως ο καιρός δεν ήταν κατάλληλος για επανάσταση.

Τελικά απευθύνθηκαν στον Αλέξανδρο Υψηλάντη, στρατηγό και υπασπιστή του τσάρου. Εκείνος δέχτηκε με ενθουσιασμό.

Με την προσχώρηση του Υψηλάντη στην αρχηγία εντάθηκαν οι προετοιμασίες για την Επανάσταση.

Οι Φιλικοί σχεδίαζαν να ξεκινήσουν την εξέγερση ταυτόχρονα στην Μολδοβλαχία και την Πελοπόννησο, προκειμένου να διασπάσουν τον οθωμανικό στρατό. Προσπαθούσαν ακόμα να ξεσηκώσουν και τους άλλους βαλκανικούς λαούς και, ταυτόχρονα, ήλπιζαν σε βοήθεια από την Ρωσία.